

Bryssel, 11. lokakuuta 2024
(OR. en)

14450/24
ADD 1

ELARG 131
COEST 554
CODEC 1931
CADREFIN 148
FIN 899
ECOFIN 1137
BUDGET 60
POLGEN 131

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	10. lokakuuta 2024
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2024) 470 final
Asia:	LIITE asiakirjaan Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Tiedonanto Moldovan kasvusuunnitelmasta

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2024) 470 final.

Liite: COM(2024) 470 final

Bryssel 9.10.2024
COM(2024) 470 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

**Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja
sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle**

Tiedonanto Moldovan kasvusuunnitelmasta

LIITE

Toimenpiteet, joilla tuetaan Moldovan yhdentymistä EU:n sisämarkkinoihin (pilari 2)

1. Tavaroiden vapaa liikkuvuus ja integrointi toimitusketjuihin

- (1) Tehdään sopimus teollisuustuotteiden vaatimustenmukaisuuden arvioinnista ja hyväksymisestä sisämarkkinoiden avaamiseksi Moldovassa valmistetuille tavaroille sen jälkeen, kun maa on yhdenmukaistettu asiaa koskevan EU:n säännösten kanssa.
- (2) Tutkitaan ratkaisuja, joilla vahvistetaan sen laatuinfrastruktuurin kapasiteettia ja riippumattomuutta (mukaan lukien laboratoriotestaus ja markkinavalvonta), ja edistetään EU:n markkinoille pääsyä ja mahdollisuuksia koskevaa tiedottamista.
- (3) Edistetään Moldovan kansallisen standardointielimen täysjäsenyyttä kolmessa virallisessa eurooppalaisessa standardointiorganisaatiossa, jotka ovat CEN, CENELEC ja ETSI.

2. Laillisten kauppaja liikenneyhteyksien helpottaminen sekä toimitusketjun turvallisuuden parantaminen

Toukokuusta 2022 lähtien solidaarisuuskaistat ovat auttaneet parantamaan EU:n ja Ukrainan ja Moldovan välisiä liikenneyhteyksiä ja vauhdittaneet maanteiden, rautateiden ja sisävesiväylien kautta käytävää kauppaa. Lisäksi Moldova ja EU tekevät tiivistä yhteistyötä tullialalla erityisesti valtuutettujen talouden toimijoiden (AEO) ohjelmien vastavuoroisen tunnustamisen kautta. Moldovan olisi liityttävä yhteistä passitusmenettelyä koskevaan yleissopimukseen vuonna 2025 ja kannustettava toimijoitaan hyödyntämään täysimittaisesti passitusmenettelyä rajanylitysprosessin helpottamiseksi. Muita tutkittavia toimia ovat muun muassa seuraavat:

- (4) Annetaan asiantuntija-apua Tulli-ohjelman kautta tulliprosessien yksinkertaistamiseksi ja digitalisoimiseksi, jotta voidaan tukea laillista liiketoimintaa ja valmistella yhteentoimivuutta EU:n sähköisen tulliympäristön kanssa.
- (5) Parannetaan pääsyä yhdenmukaiseen eläinlääkinnälliseen tietojärjestelmään (TRACES).
- (6) Tarjotaan uusia investointimahdollisuuksia Euroopan laajuisen liikenneverkon (TEN-T) ensisijaisten rajanylityspaikkojen kehittämiseksi sekä varmistetaan Moldovan rautatiejärjestelmien yhdistäminen EU:n järjestelmään täydentäen jo käynnissä olevia investointeja, joita tuetaan Verkkojen Eurooppa -välineestä.
- (7) Ehdotetaan tieliikennesopimuksen jatkamista joulukuun 2025 jälkeen ja tuetaan tieliikennelainsäädännön yhdenmukaistamista.
- (8) Vahvistetaan yhteistyötä liikenneyhteisön kanssa muun muassa lisäämällä tukea ja yhdistämällä Moldova liikenneyhteisösopimuksen tavoitteisiin, erityisesti toimintasuunnitelmiin sekä lainsäädännön mukauttamista unionin säännöstöön ja TEN-T-verkon kehittämistä koskeviin edistymiskertomuksiin.

3. Yhdentymisen EU:n energiamarkkinoihin ja hiilestä irtautuminen

Annetaan Moldovan, energiayhteisön ja Euroopan komission yhteisen etenemissuunnitelman pohjalta tukea seuraaville:

- (9) EU:hun yhdenmukaistetun lainsäädännön ja siihen liittyvien energiamarkkinauudistusten kehittäminen.

- (10) Kilpailukykyisten ja kestävien energiemarkkinoiden kehittämiseen tarvittavat investoinnit, joilla valmistellaan niiden yhdentymistä EU:n sisämarkkinoihin.
- (11) Toimenpiteet, joilla valmistellaan hiilen hinnoittelun täytäntöönpanoa.

4. Yhdentymisen digitaalisiin sisämarkkinoihin

Digitaalialan toimenpiteillä edistetään seuraavia:

- (12) Helpotetaan verkkovierailuja ja televiestintää koskevan säännösten saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja sen tehokasta täytäntöönpanoa maan ottamiseksi mukaan EU:n kotimaanhintaisen verkkovierailujen alueeseen.
- (13) Tuetaan Moldovan osallistumista EU:n tulevan digitaalisen identiteetin lompakon kehittämiseen ja täytäntöönpanoon sekä kansallisen lainsäädännön mukauttamista EU:n digitaalista identiteettiä koskevaan kehykseen ja julkisten verkkopalvelujen ja rajatylittävän tietojenvaihdon eurooppalaisiin yhteentoimivuusperiaatteisiin.
- (14) Tuetaan digitaalisia palveluja koskevan säädöksen ja digitaalisia markkinoita koskevan säädöksen säännösten kehittämistä ja täytäntöönpanoa (mukaan lukien lisäapu erityisten riskien käsittelemiseksi) ja tutkitaan unionin ja Moldovan täytäntöönpanoviranomaisten välisiä mahdollisia yhteistyömekanismeja.
- (15) Vahvistetaan Moldovan digitaalista infrastruktuuria, turvallisuutta ja taloutta ja tuetaan laajakaistaverkon käyttöönottoa ja digitaalisten taitojen omaksumista maaseutualueilla.
- (16) Vahvistetaan Moldovan kriittisten alojen kyberkestävyyttä erityisesti saattamalla se samoille linjoille NIS 2 -direktiivin ja 5G-kyberturvallisuutta koskevan EU:n välineistön kanssa ja lisätään huomattavasti asiaankuuluvia hallinnollisia valmiuksia, mikä mahdollisesti johtaa Moldovan pääsyyn kybersolidaarisuussäädöksen mukaiseen EU:n kyberturvallisuusreserviin.
- (17) Vahvistetaan Euroopan datastrategian periaatteiden ja sääntöjen, kuten datahallinta-asetuksen, datasäädöksen, avointa dataa koskevan direktiivin ja arvokkaita tietoaineistoja koskevan täytäntöönpanoasetuksen, täytäntöönpanoa.

5. Liittyminen yhtenäiseen euromaksualueeseen (SEPA)

Rajatylittävien maksujen kustannusten alentaminen lisää rajatylittävää kaupankäyntiä. Moldova on ottamassa käyttöön kansallista lainsäädäntöä, jota Euroopan maksuneuvosto edellyttää SEPAan osallistumiseksi.

EU:n apu tukee Moldovaa lainsäädännön yhdenmukaistamisessa asiaa koskevan EU:n lainsäädännön kanssa.

6. Muut mahdolliset alat

- (18) Kehitetään strategisia kumppanuuksia kriittisten lääkkeiden toimitusvarmuutta varten kriittisten lääkkeiden allianssin kautta.
- (19) Kehitetään sähköiseen kaupankäyntiin liittyviä palveluja, kuten pakettipalveluja, matkailupalveluja ja muita toimintoja, vuonna 2020 hyväksytyn Keski-Euroopan vapaakauppasopimuksen (CEFTA) etenemissuunnitelman¹ pohjalta.

¹ ”Electronic Commerce: Roadmap for dialogue on regulatory issues”, CEFTA, ks. [Roadmap-for-regulatory-dialogue-on-electronic-commerce.pdf \(cefta.int\)](https://cefta.int/regulatory-dialogue-on-electronic-commerce.pdf).

- (20) Osaamisen ja tutkintojen, myös ammattipätevyyden, tunnustamiseen liittyvä yhteistyö.²
- (21) Selvitetään mahdollisuutta osallistua joihinkin Euroopan julkisten työvoimapalvelujen verkoston toimiin ja tehdä yhteistyötä verkoston kanssa Moldovan julkisten työvoimapalvelujen valmiuksien parantamiseksi.
- (22) Tuetaan edelleen Moldovan kansallisen tutkintojen viitekehyksen suhteuttamista eurooppalaiseen tutkintojen viitekehykseen, millä edistetään taitojen ja pätevyyksien avoimuutta muun muassa eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen neuvoa-antavan ryhmän työn ja Moldovan äskettäin perustetun eurooppalaisen tutkintojen viitekehyksen kansallisen koordinoitipisteen tukemisen avulla.
- (23) Edistetään ammatillista koulutusta koskevaa yhteistyötä erityisesti edistämällä kansallisten ja alueellisten järjestöjen tiiviimpää osallistumista oppisopimuskoulutukseen ja työssäoppimiseen eurooppalaisen oppisopimusyhteenliittymän puitteissa.
- (24) Kannustetaan Moldovan yhteisöjä osallistumaan aktiivisesti Euroopan sosiaalirahasto plussan (ESR+) työllisyyden ja sosiaalisen innovoinnin toimintalohkoon (EaSI).
- (25) Helpotetaan Moldovan liittymistä uusiin asiaankuuluviin EU:n ohjelmiin, välineisiin, asiantuntijaryhmiin ja laitoksiin sekä sen osallistumista nykyisiin EU:n aloitteisiin.